

FORMULA 1

Buttonu nije jasno
otkud Vettelu
prednost od pola
sekunde

Namještanje utrka

SVIBANJ, 2013 15kn

SAMSUNG GALAXY S4! KUPI U WEBSHOPU!!

599 kn
uz TANGO 5
Promotivna
AKCIJA traje od
8.5.do 25.5.2013.
samo u Vip
webshopu

SADRŽAJ

Povijest Formule 1	4
Ayrton Senna	5
Tragičan kraj	6
Formula 1 danas	7
Biografije	8
Hamilton	
Alonso	
Vettel	9
Sezona 2013	10

POVIJEST FORMULE 1

Formula 1 ima svoje korijene još u motornim utrkama na europskom tlu 1920. i 1930. Brojne Grand Prix organizacije su iznijele pravila za Svjetsko prvenstvo još prije drugog svjetskog rata, ali zbog malog broja utrka za vrijeme rata Svjetsko prvenstvo vozača nije regulirano sve do 1947., a inauguracijska sezona bila je 1950.

Inauguracijsko prvenstvo Formule 1 je prvi osvojio Talijan Giuseppe Farina u svojoj Alfi 1950., za dlaku pobjedivši svog argentinskog momčadskog vozača Juan Manuel Fangia. Fangio je ostanao poznat po tome što je dominirao Formulom 1 čitavo desetljeće i dandanas se smatra vicemajstorom Formule 1. Prvi Britanac koji je osvojio Svjetsko Prvenstvo je bio Mike Hawthorn, donjeviški Ferarriju naslov 1958.

1962. je uvedeno novo vozilo s aluminijskom šasijom nazvanom monokok umjesto tradicionalne tubularne šasije. 1968. Lotus je stavio reklamna slova Imperial Tobacco na vozilo i tako uveo sponzorstvo u taj sport. Aerodinamika je polako dobila važnost u dizajniranju vozila s pojmom aerofoila u kasnim

1960. Kasnih sedamdesetih Lotus je uveo zemljani efekti aerodinamike koji je bolidima osigurao ogroman downforce i uvelike povećao brzinu na zavojima. U ranim devedesetima momčadi su uveli pomoćnog elektronskog vozača za upravljanje snagom motora, kontrolu protiv proklizavanja i poluautomatski mjenjač. Neke su posudene od suvremenih cestovnih vozila. Neke kao aktivni ovjes je prvenstveno napravljen za stazu a kasnije su se probile na tržište osobnih automobila.

Na stazi momčad McLaren i Williams su dominirali 80-tim i 90-tim. Honda i McLaren su najviše dominirali u 80-tim dok je Renault pojačan za Williamsovim vozačima dobio nekoliko Svjetskih prvenstava sredinom 90-tih, sve dok se McLaren nije vratio u kasnim 90-tim. Zbog tehnoloških napredaka u 90-tima cijena natjecanja u Formuli 1 je dramatično porasla. To je povećalo finansijski teret zajedno s dominacijom te velike četvorke (koji su bili financirani od velikih proizvođača automobila poput Daimler Chrysler, što je rezultiralo da male momčadi nisu finansijski mogle

opstatiti u Formuli 1. Finansijski problemi su natjerali nekoliko timova da se povuku, a od 1990. 28 timova se povuklo iz Formule 1.

MODERNIZACIJA

Ranim 2000. dominirao je Michael Schumacher i uskrsli Ferrari. Početkom 21. st. oboren je nekoliko Formulinskih rekorda. 2001. Schumacher je postavio novi rekord u najvećem broju osvojenih Velikih nagrada, dok je raniji nosilac tog rekorda bio Alain Prost sa 51 osvojenom Velikom nagradom.

SLAVNI AYRTON SENNA

Ayrton Senna da Silva (São Paulo, 21. ožujka 1960. - Bologna, 1. svibnja 1994.) bio je brazilski vozač Formule 1 poznat pod nadimkom Kišni čovjek. Poginuo je u nesreći na VN San Marinha u Imoli.

RANIJI ŽIVOT

Senna se rodio u São Paulu, glavnom gradu istoimene brazilske federalne države, kao sin imućnog oca koji je ubrzo razvio njegovo zanimanje za automobilizam. Potaknut od oca, trkačeg entuzijasta, Senna je sjeo u svoj prvi kart-bolid u dobi od četiri godine. Ušao je u karting natjecanja kada je to zakon dopuštao, u dobi od trinaest godina.

utri. Utrka je prekinuta a on je završio na 2.mjestu. 1986. Senna se pridružio momčadi Lotus-a osnaženoj Renault motorima, iako je ovaj prelazak Sennu iz Tolemana u Lotus okarakteriziran kao kontraverzan jer su kružile glosine kako je Senna morao otkupiti svoj ugovor da bi mogao prijeći u Lotus. Prvi pole position ostvario je na Velikoj nagradi Brazil-a, da bi kasnije u utrci odustao zbog električnih razloga.

FORMULA 1

Toleman je bila mala momčad u usporedbi s većim onoga vremena, kao i danas veliki McLaren ili Ferrari. Usprkos tomu, momčad je razvila pristojan automobil s Hartovim motorom, u kojemu se Sennin talent počeo primjeđivati. Ostvario je prvi bod u VN JAR-a, 1984. godine, no prvi pravi utisak u F1 je ostvario na VN Monaka na kišnoj utrici.

Startao je kao 13., no tijekom utrke, koja je na glasu kao nemoguća za pretjecanje tijekom suhog, počeo je prestizati većinu vozača. U devetnaestom krugu prestigao je drugoplasiranog u utri, tada dvostrukog, kasnije i trostrukog svjetskog prvaka, Nikaia Laudu, te zatim ganjao Alaina Prosta i prvo mjesto u

Godine
1988.
Senna postaje
drugi vozač
McLarenove
momčadi uz
Alaina Prosta.
Tijekom sezone 1988.
Senna i Prost osvojili su
15 od 16 utrka.

TRAGIČAN KRAJ

Na kraju F1 sezone 1993., Senna napušta McLaren i prelazi u još jednu momčad pri vrhu, Williams-Renault. Nakon zabrane korištenja kontrole proklizavanja (traction control) i ABS-a, Williams je sezonu počeo stalnim pokušavanjem smanjenja vodstva koje je nametnuo Benetton. Senna nije završio prve dvije utrke u Interlagosu i Aidi, iako je startao sa pole positiona.

1. svibnja 1994. godine, sudjelovao je u trećoj utrci sezone, VN San Marina u Imoli. Iako tu utrku nije završio, opet je krenuo s pole positiona. Taj vikend uzrulala su ga dva događaja. U petak, nakon popodnevnih kvalifikacija, Sennin sunarodnjak i početnik u Formuli 1, Rubens Barrichello, pretrpio je teške ozljede u sudaru koji ga je sprječio da nastupi na toj utrci. Senna je posjetio Barrichella u bolnici te, vidjevši Rubenove ozljede, postao uvjeren kako su sigurnosni standardi u F1 pretjerano niski. No, crni vikend se nastavio smrću Rolanda Ratzenbergera u slobodnom treningu koji je utjecao na Ayrtona toliko da je počeo ozbiljno pomicati na odlazak iz svijeta Formule 1. Ironijom sudbine, svoje posljednje jutro proveo je na sastanku kolega vozača s ciljem da potaknu FlA-u na hitno povećanje sigurnosti stvaranjem Sigurnosne grupe vozača. Na dan utrke, Pedro Lamy i J. J. Lehto sudarili su se na samom startu.

U sedmom krugu, s kamere koja je bila uživo sa Schumajevog Bennettona, vidjelo se da je Sennin bolid dvaput proklizao sa stražnje (nepouzdane) strane. To je za posljedicu imalo izljetanje sa staze u zavodu Tamburello i udaranje u gumenama.

nezaštićeni betonski zid. Telemetrija je pokazala da je sa staze izletio pri brzini od 310 km/h te da je do udara u zid usporio na 218 km/h, i to u manje od dvije sekunde. Nakon što je Sennin bolid stao, Ayrton je ostao nepokretan u kokpitu. Iako je i sam bolid udario u betonski zid velikom brzinom, nije pretrpio veliku štetu koja bi bila tipična za tadašnje sudare. Bolid je jednostavno pretrpio podupravljanje i otklizao sa staze, lagano poskočio s krilcem prema gore, i kada se izravnao, udario u zid pod malim kutem, što je za posljedicu imalo, za tadašnje prilike, samo blagu štetu, otkinut prednji kotač i prednje krilce. Iako je radi malene štete sudar izgledao dobročudno, postalo je očito da je Senna pretrpio ozljedu jer je ostao nepomičan u kokpitu u neprirodnoj poziciji tijela, nagnut koso. U nekoliko narednih sekundi kaciga mu se pomakla prema drugoj strani i potakla nadu da je sve u redu. Nakon dužeg vremenskog perioda stigla je prva pomoć za razliku od vatrogasaca koji su stigli mnogo prije, no nisu htjeli riskirati dirajući Sennu i možda prouzrokovati teže ozljede (nisu znali da je već mrtav).

Profesor Sidney Watkins, poznati svjetski neurokirurg te sigurnosni i medicinski delegat, kao i voda medicinskog tima Formule 1 na stazi, izveo je traheotomiju na Senni i poslije izjavio:

„Izgledao je beživotno. Podigao sam mu kapke i zahvaljujući zjenicama uvidio da je pretrpio ogromnu ozljedu mozga. Izvukli smo ga iz kokpita i položili na tlo. Nakon što smo to učinili, izdahnuo je i, iako sam potpuni agnostik, osjetio sam da mu je duša otišla iz tijela u tome trenutku.“

“KIŠNI ČOVJEK”

Ayrton Senna je u prosincu 2009. godine proglašen najboljim vozačem svih vremena u izboru svojih kolega vozača koji je proveo britanski magazin Autosport. U izboru je sudjelovalo 217 sadašnjih i bivših pilota F1 koji su ukupno sakupili 9.194 nastupa u formuli 1, te ukupno 270 pobjeda. Senna se po izboru kolega našao ispred Michaela Schumachera i Juana Manuela Fangije. Medu pet najboljih su i Alain Prost i Jim Clark.

U sezoni 1993. godine vožena je utrka u Donington Parku. Senna je u utrk u krenuo kao 4., no nakon prestiranja je izgubio poziciju. Senna se probijao prema naprijed poglavito radi nespolazljivosti drugih vozača po takvim uvjetima, te je tako došao do prvoga mjestra na kraju prvoga kruga prestigiva Schumachera, Wendlingera, Hilla i Prosta. Takva vožnja, pogotovo u prvom krugu, ostala je zapamćena gotovo u svim medijima kao jedan od najvećih podviga u svijetu sporta, a samom Senni prisrbila je znameniti nadimak Kišni čovjek. Ayrton Senna smatra se najvećim i najbržim vozačem Formule 1 svih vremena, prema glasovanju iz 2006. godine.

FORMULA 1 DANAS

Formula 1, također poznata i kao F1, a službeno se naziva FIA Formula One World Championship, je najviša klasa jednogleda u automobilizmu. Ime "Formula" se odnosi na skup pravila kojih se sudionici moraju pridržavati. Sezona Formule 1 sastoji se od niza utrka poznatih kao Velike nagrade, koje se održavaju na posebno izgrađenim stazama ili javnim cestama. Rezultati svake utrke kombinirani su sa sustavom bodovanja koji određuje dva godišnja Svjetska prvenstva, jedno za vozače i drugo za konstruktore. Sam sport je reguliran od strane Međunarodne automobilističke federacije FIA i općenito je pod pokroviteljstvom Bernija Ecclestonea kroz mnoštvo korporacijskih tijela.

TRENINZI, KVALIFIKACIJE I UTRKA

Svaki vikend Velike nagrade počinje u petak s dva slobodna treninga, a nastavlja se u subotu s još jednim slobodnim treningom. Nakon slobodnih treninga nastavljaju se kvalifikacije za nedjelju utrku. Kvalifikacije se održavaju po pravilu leteći krug. Vozač u bolidu izlazi na praznu stazu, prvi krug je za zagrijavanje a kad krene u drugi krug počinje mu se mjeriti vrijeme. Vrijeme koje je postigao na kraju kruga određuje njegovo mjesto u startnom poretku na nedjeljni joj utrci.

Najbrži je prvi u startnom poretku a na jsporiji zadnji.

Većina staza je sagradena specijalno za utrke Formule 1, iako postoje i

STAZE

Tipična staza Formule 1 sastoji se od ravnog dijela tzv. startno ciljne ravnine, bokseva gdje se vozači zaustavljaju tijekom utrke na nadolijevanje goriva i gdje momčadi podešavaju bolide prije utrke a koji se nalaze pokraj startno ciljne ravnine i niza zavoja. Na većini staza vozi se u smjeru kazaljki na satu. Vožnja u smjeru suprotnom od kazaljke na satu uvelike opterećuje vozače posebice zbog G sile koja djeluju u zavojima na način da ih opterećuje na način koji nije prirodan. Neki zavoji također su izazov za vozače kao brzi Eau Rouge na stazi Spa-Francorchamps, "La Source" prije njega te nizbrdica u kojoj je, zavoj Tamburello na stazi Imola i Curva Grande na stazi Monzi.

ulične utrke koje se voze na stazama Monako, Singapur Bay Circuit i Valencia Street Circuit. Velika nagrada Monaka održava se u kalendaru svjetskog prvenstva zahvaljujući svojoj povijesti i glamuru koji je prati iako ne zadovoljava sigurnosne uvjete koji se zahtjevaju pri utrci i izgradnji staze. Projektiranje novih staza traži visoku sofisticiranost (npr. staza u Bahrainu), a većinu novih staza projektira Hermann Tilke. U počecima svjetskog prvenstva vozači koji bi izletjeli sa staze bili su zaustavljeni balama sijena, travnatim zamkama ili gumama postavljenim uz stazu koje bi apsorbirale njihov udar. Nakon pogibije Senna i Ratzenbergera u Imoli 1994., FIA je napravila radikalne promjene na stazama i bolidima. Bolidi su usporeni, a na staze su dodane široke zone izljetanja da bi se spriječio udar bolidu s vozačem u barijere, a ako i dođe do udara, da barijere prime što manju energiju udara. Ova nova pravila o brzini bolidu nije dobro primio dio fanova jer se izgubio dio atrakcije na utrci.

LEWIS HAMILTON

Lewis Carl Davidson Hamilton je britanski novi vozač Mercedes tima u svjetskom prvenstvu Formule 1. Godine 2008. Sa McLarenom je postao svjetski prvak Formule 1, te prvi debitant u povijesti koji je vodio u ukupnom poretku vožača.

Lewis Hamilton je rođen u Stevenageu, u Velikoj Britaniji 7. siječnja 1985. U prosincu 1995. godine, kada je imao deset godina, na dodjeli nagrada Autosport približio se glavnom čovjeku McLaren-a Ronu Dennisu, te mu rekao: "Jednog dana će voziti za tebe i želim voziti za McLaren." U manje od tri godine McLaren i Mercedes-Benz dali su mu ugovor za njihovu akademiju mlađih vožača Young Driver Support Programme. Nakon toga osvojio je mnogo prvenstava u kategorijama kao što su Formula Renault 2.0 UK, Formula 3 i GP2. To ga je odvelo natrag do Roni Dennisu, od kojega je dobio ponudu da vozi za McLaren u sezoni 2007. u Formuli 1. Nakon što je Hamilton pristao na ponudu postao je najmladi vozač iz vozačke akademije McLaren-a koji je došao u Formulu 1. Došavši iz rasno pomiješane obitelji, s ocem crncem i majkom bjelkinjom, Lewis Hamilton je često etiketiran kao prvi crni vozač u Formuli 1, iako je Willy T. Ribbs bio test vozač u Formuli 1 tijekom 1986. godine. Hamilton je također prvi crni vozač koji je pobijedio na stazi Indianapolis Motor Speedway, te prvi koji je osvojio svjetsko prvenstvo u Formuli 1.

KACIGA

S obzirom na činjenicu da je Hamilton rekao za Ayrtona Sennu da je on njegov uzor, tako da su mnogi ljudi pretpostavljali da je žuta boja na kacigu u čast njemu. U stvarnosti, kaciga je žuta jer je njegov otac želio da ga ta boja podsjeća na Lewisove dane dok se natjecao u kartingu.

SEZONA 2013.

Kao novi vozač Mercedesa, Lewis je sezonu započeo s 5.mjestom u Australiji, potom 3.mjestom u Maleziji i Kini te 5.mjestom u Bahreinu. Trenutno se nalazi na 3. mjestu ukopnog poretku vožača iza Kimija Raikkonena.

FERNANDO ALONSO

Fernando Alonso Diaz rođen je u Oviedou, Asturiji, 29. srpnja 1981. Španjolski je vozač Formule 1, te dvostruki svjetski prvaci, a trenutno vozi za momčad Ferrarija. 25. rujna 2005. osvojio je naslov svjetskog prvaka s 24 godine, čime je srušio tadašnji rekord Emersona Fittipalda za najmladega svjetskog prvaka. Nakon obrane naslova sljedeće godine, Alonso je tada postao i najmladi dvostruki svjetski prvak.

U lipnju 1988. Alonso se po prvi puta natjecao u službenoj konkurenciji te pobijedio u svojoj prvoj utrci, na kraju sezone osvojio je naslov sa svih osam osvojenih utrka koje su činile test. Godinu danas kasnije postao je prvak Asturije i Galicije u juniorskoj klasi.

FORMULA 1

Fernando Alonso svoju F1 karijeru započeo je na Velikoj nagradi Australije 2001. godine. Alonso je nakon te sezone postao test vožač Renaulta. Svoju prvu utrku u Renaultu na VN Australije završio je na 7. mjestu 2003. s 21 godinom čime je postao najmladi vozač koji je osvojio pole position i završio na postolju. Svoju prvu pobjedu ostvario je na VN Mađarske i time postao najmladi vozač koji je ikada pobijedio u utrci F1. 2010 godine potpisuje ugovor za Ferrari na 3 godine.

CROATIA OSIGURANJE

Sreća u nesreći

Ugovaranjem kaska u CROATIA osiguranju uz minimalnu premiju, velik izbor mogućih kombinacija djelomičnogkaska, kao i uz iznimno povoljne uvjete plaćanja premije, osigurati ćete vlastito vozilo.

Šteta na vozilu bit će vam nadoknađena i u slučaju:

- krađe vozila
- uništenja ili oštećenja vozila u prometnim nesrećama
- pada ili udarca nekog predmeta
- vremenske nepogode
- požara, udara groma, eksplozije
- manifestacije ili demonstracije
- zlonamjernih postupaka trećih osoba.

Mi s vama putujemo do cilja!

AKCIJA u VULKAL SERVISU!

PRIPREMITE SVOJE VOZILO ZA GODIŠNJI ODMOR

GOODYEAR
OPTIGRIP

GOODYEAR
EFFICIENTGRIP

SAVA
INTESA HP

GOODYEAR
WRANGLER AT/SA

Ljetna akcija tijekom 6. i 7.
mjeseca, u Vulkal servisu
kupite ljetne gume, a
zamjena zimskih je
besplatna.

